

Вибіркова навчальна дисципліна ВД9 «Психолого-педагогічна діагностика дітей з порушеннями інтелектуального розвитку»

Спеціальність	А 6. Спеціальна освіта (за спеціалізаціями)	С 4. Психологія
Освітня програма	Спеціальна педагогіка	Спеціальна психологія
Освітня кваліфікація	Доктор філософії	Доктор філософії

Ірина Сухіна

кандидат психологічних наук,
старший науковий співробітник відділу освіти
дітей з порушеннями інтелектуального розвитку

Викладачі курсу

Оксана М'якушко

кандидат психологічних наук,
старший науковий співробітник відділу освіти
дітей з порушеннями інтелектуального розвитку

Короткий опис дисципліни

Зміст дисципліни спрямований на аналіз і осмислення змін у запропонованих на сьогодні підходах до теорії й практики психодіагностики дітей з порушеннями інтелекту задля визначення її перспективних напрямів для розробки інноваційних методик діагностики пізнавального, соціально-емоційного, особистісного розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями, відповідно до технологічних та соціальних викликів сучасності.

Мета курсу: розширення та систематизація знань аспірантів, з опорою на вітчизняний та міжнародний досвід, стосовно проблематики та механізмів психолого-педагогічної діагностики дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (далі ПІР), достатніх для продукування ідей, розв'язання комплексних проблем щодо оцінювання освітніх потреб та організації психолого-педагогічної підтримки осіб з ПІР на базі закладів освіти для подолання обмеження їх участі в освітньому процесі.

Змістовий модуль 1:

Теоретичні засади та підходи до діагностики дітей з ППР

№	Тема, план заняття	Форма	Год	Завдання для самостійної роботи	Год
1	Психолого-педагогічний супровід дітей з ППР та умови його успішної реалізації на індивідуальному освітньому маршруті. Ретроспективний аналіз динаміки поглядів щодо організації допомоги особам з ППР, пов'язаними з характерними змінами моральних і духовних цінностей у суспільстві.	Лекційне	2	Психолого-педагогічний супровід освіти дітей з інтелектуальними порушеннями з точки зору менеджменту їхнього розвитку.	2
2	Різноманітність засобів і методів дослідження осіб із порушеннями інтелектуального розвитку. 4 підходи до систем класифікації та критеріїв діагностики осіб з ППР: клінічний, психометричний, соціально-компетентісний та освітній. Їх переваги та недоліки.	Практичне	2	Характеристика осіб з ППР за різними класифікаторами (клінічні класифікації інтелектуальних порушень, МКХ-10 і МКХ 11, МКФ-ДП).	2

Змістовий модуль 2: Діагностика психічного розвитку дітей з ППР

№	Тема, план заняття	Форма	Год	Завдання для самостійної роботи	Год
3	Методики діагностики когнітивного розвитку. Традиційні напрями психолого-педагогічної діагностики: психометричний, комплексний функціональний, нейропсихологічний. Психолого-педагогічна оцінка дітей з ППР за освітніми труднощами та рівнями інклюзивної підтримки: її переваги та обмеження.	Практичне	2	Компетентнісний підхід у формуванні передумов пізнавальної і соціально-комунікативної діяльності у дітей з ППР (за О. Мякушко).	2
4	Тести навчальних досягнень. Когнітивний підхід до навчання. Методичні підходи до конструювання тестів навчальних досягнень із засвоєння програмового матеріалу: рівневий, гештальтно-фреймовий та процесуальний. Діагностично-педагогічна модель як метод навчання дітей з ППР.	Практичне	2	Тести досягнень з «Довкілля» у дошкільників з ППР (Н. Стадненко, А. Обухівська), діагностики трансверсальних здібностей.	2
5	Дослідження сенсомоторного та нейропсихологічного розвитку дитини. Значення нейропсихологічної обстеження та діагностики стану сенсомоторного розвитку як прогностичних інструментів. Методики обстеження, оцінювання, симптоматики відхилень.	Практичне	2	Методики діагностики сенсомоторного розвитку. Засоби діагностики порушень сенсорної інтеграції та оцінки сенсорного профілю.	2

Змістовий модуль 3:

Діагностика відхилень в особистісному розвитку дітей з ППР

№	Тема, План заняття	Форма	Год	Завдання для самостійної роботи	Год
6	Дослідження особливостей емоційно-вольової сфери. Дефіцит адаптивної поведінки як перешкода соціалізації дітей з ППР. Пропріоцепція як суттєвий чинник у розвитку соціоемоційних процесів в сучасних теоріях емоцій та їх втілення (embodiment theory). Холістична модель здоров'я як підґрунтя реалізації антропоцентричної та психотерапевтичної спрямованості особистісно орієнтованої технології освіти для дітей з ППР.	Практичне	2	Методики дослідження соціально-емоційного розвитку осіб з ППР: стану емоційно-вольової сфери; міжособистісних відносин; соціально-морального рівня розвитку; ризику сексуальної віктимізації дітей. Проективна діагностика особистісних проблем. Методики діагностики поведінки дитини.	4
7	Оцінка порушень взаємодії батьків з дитиною з ППР. Типові особливості емоційних та комунікаційних проблем батьків дітей з ППР. Три важливі напрямки психологічного супроводу родин.	Практичне	2	Методики оцінки стану тривожності батьків, порушень взаємодії родини із соціальним оточенням, емоційного вигорання, педагогічної компетентності батьків та їх комунікації з дітьми з ППР.	2